

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Plzeň

Inspekční zpráva

Základní škola Vrčeň, okres Plzeň-jih

Vrčeň 43, 335 41 Vrčeň

Identifikátor školy: 600 070 409

Zřizovatel: Obec Vrčeň, Vrčeň 1, 335 41 Vrčeň

Školský úřad Plzeň-jih, Čermákova 18, 320 16 Plzeň

Termín konání orientační inspekce: 23. - 25. květen 2000

Čj.	043/38-00-5071
Signatura	od3bt105

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání na I. stupni základní školy.

Obsahové a časové členění učiva pro jednotlivé předměty a ročníky bylo zpracováno v tematických plánech, které měly různou úroveň. U některých vyučujících plány obsahovaly pouze sled tematických celků bez bližšího časového zařazení. Časově tematický plán českého jazyka pro čtvrtý ročník byl ve složce čtení zpracován formálně.

Stanovené výukové cíle hospitovaných předmětů byly v souladu s učebními osnovami. Sledované hodiny byly většinou pečlivě připravené a promyšlené.

Třídy byly prostorné, světlé, vyzdobené převážně výtvarnými pracemi žáků. Prostředí tříd byla po stránce estetické věnována pozornost. Zajištění většiny sledovaných předmětů názornými pomůckami, učebnicemi i alternativními učebními texty bylo velmi dobré. Vybavení předmětu německý jazyk odbornou a informativní literaturou a dalšími pomůckami bylo nedostačující. Didaktická technika byla v průběhu inspekce využívána pouze ve výuce německého jazyka. Organizace výuky odpovídala psychohygienickým zásadám.

V průběhu hospitační činnosti v předmětu český jazyk byly shlednuty procvičovací a opakovací vyučovací hodiny, které se od sebe lišily volbou forem a metod práce.

V jednotvárně vedené výuce bez patřičné gradace byl výběr učebních činností méně promyšlený a efektivní. Převažoval frontální způsob vyučování metodou řízeného rozhovoru. Hromadná organizace práce neposkytla prostor pro tvořivé aktivity žáků. Skupinové nebo kooperativní techniky učení nebyly uplatňovány.

V činnostně vedené výuce bylo střídání různých forem a metod práce efektivní a udržovalo pozornost a aktivitu všech žáků. Dobře formulovanými otázkami byli žáci vedeni k logickému vyvozování poznatků na základě již osvojených znalostí. Učivo bylo systematicky upevňováno se zajištěním návaznosti i zpětné vazby. Nenásilnou formou byly uplatněny i mezipředmětové vztahy. Pozitivní vliv na koncentraci žáků měly vložené relaxační chvilky.

Společným znakem výuky bylo správné osvojování základů gramatického systému českého jazyka, osvojování techniky psaní a čtení včetně čtení s porozuměním. V průběhu řízených rozhovorů byli žáci vedeni k správnému vyjadřování. Žáci byli ukázněni a dobře reagovali na pokyny vyučujících.

Výuka německého jazyka byla zaměřena na osvojování receptivních řečových dovedností (čtení a poslech textů se známým jazykovým materiálem) a jazykových prostředků (mluvnice, slovní zásoba). Převládal frontální způsob výuky. Aktivizujících metod pro rozvoj samostatnosti a tvořivosti bylo ve výuce využito ojedinele. Mluvnické učivo bylo procvičováno na různých typech cvičení, které byly vhodně vybrány vzhledem k dosaženému stupni osvojení učiva. Celkově organizace výuky nevytvářela dostatek impulsů k podněcování samostatného ústního projevu žáků, nebyly vytvořeny přirozené komunikativní situace, ve kterých by se žáci mohli vyjadřovat v rámci své současné jazykové kompetence.

Řízení výuky v předmětu matematika bylo účelné. Frontální výuka byla promyšleně doplňována častým a efektivním zařazováním prvků aktivního učení. Druhy žákovských činností se často střídaly, vhodně byla zadávána párová práce s okamžitou zpětnou vazbou. Různorodými didaktickými hrami byly procvičovány početní operace do dvaceti bez přechodu desítky.

V profesionálně vedené výuce vlastivědy v pátém ročníku byla žákům dána příležitost aktivně se podílet na vyvození nových poznatků na základě analytické práce s textem a mapy. Tříděním a srovnáváním poznatků se známými jevy žáci získali přehled o rostlinstvu a živočiších

v zeměpisných pásmech Evropy. Zadaná samostatná práce prověřila nejen pochopení učiva, ale byla využita k formulování závěrů, příčinných souvislostí i shrnutí.

Promyšlená úvodní motivace ve výuce výtvarné výchovy poskytla žákům dostatek podnětů pro práci a vyvolala v nich zaujetí. Náměty pro výtvarné činnosti byly zvoleny promyšleně, přiměřeně věkovému stupni žáků. Vyučující plně respektovali individualitu žáků i jejich odlišné pracovní tempo. Častým povzbuzováním a taktickým metodickým vedením učitelů, získávali žáci důvěru ve vlastní výtvarné vyjadřovací schopnosti. Žáci projevovali nejenom velmi dobré výtvarné, ale i sociální dovednosti (úroveň vzájemné spolupráce a interakce). Přistupovali k práci se zájmem a s chutí.

Ve sledovaných předmětech byli žáci hodnoceni slovní pochvalou nebo klasifikací. Cílené vstupní i průběžné motivace bylo využito v menší míře. Komunikativní schopnosti žáků měly různou úroveň.

Ukázňenost žáků, klidné a příjemné vystupování učitelů vytvářelo ve výuce příjemnou pracovní atmosféru.

V průběhu hospitační činnosti i kontrolou školních sešitů a žákovských knížek bylo zjištěno, že žáci s poruchami učení nejsou ve výuce dostatečným způsobem zohledňováni podle pokynu č. 23472/92-21 k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení v základní škole.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech byla dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry poskytují pohled na současné a budoucí aktivity školy, na její základní hodnoty a priority. Vychází z vyhodnocení možností školy, ze snahy o maximální využití všech prostředků, kterými škola disponuje (materiálních, finančních, lidských). Zohledňuje pravděpodobné vývojové trendy oblasti kde škola působí.

Plán práce pro školní rok 1999/2000 zahrnuje všechny oblasti života školy, uvádí konkrétní cíle, které jsou podrobně rozpracované. Termíny plnění a osobní odpovědnosti jsou stanoveny. Každý zaměstnanec ví jakým způsobem se má podílet na jeho plnění. Plán byl schválen pedagogickou radou dne 26. srpna 1999. Při plánování se ředitelka radí se svými podřízenými o navrhovaných aktivitách a rozhodnutích. Podněcuje je ke spolupráci.

Výuka ve škole probíhá v 1. - 5. ročníku podle učebního plánu a učebních osnov vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2. Pro výuku jednotlivých předmětů a ročníků měli učitelé zpracované časově tematické plány. Přes některé zjištěné nedostatky (viz kapitola hodnocení kvality vzdělávání) byly plány v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky byla plánováním zajištěna.

Výrazně efektivní je koordinace činnosti a plánování školní družiny s výchovně-vzdělávací činností školy. Společně realizovaný celoroční plán volnočasových aktivit (Preventivní program) umožňuje žákům smysluplné prožití volného času. Dává jim možnost prožitku v zajímavých a oslovujících je situacích. Připravované aktivity otvírají žákům bohatství rozmanitých podnětů pro jejich vnitřní zaujetí a rozvoj.

Pro zajištění bezproblémové integrace žáků při jejich přechodu na druhý stupeň spádové školy se jeví existující úroveň koordinačních mechanismů a vzájemné spolupráce a interakce mezi školami jako nedostačující. Vyžaduje podstatně vyšší úroveň komunikace mezi vedením

i učiteli obou škol.

Plánování mělo nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

Organizování

Základní škola je zálohovou organizací. Sdružuje základní školu (pouze I. stupeň) a školní družinu. V letošním školním roce jsou ve škole čtyři třídy v pěti ročnících (druhý a čtvrtý ročník tvoří jednu třídu). Z prostorových důvodů byla třetí a pátá třída umístěna v budově mateřské školy, která se nachází v blízkosti základní školy.

Organizační struktura odpovídá velikosti školy a počtu žáků. Vedení tvoří ředitelka školy. Ředitelkou je Marie Volfová, která byla ve funkci potvrzena v roce 1996 (funkci ředitelky zastává od roku 1983). Výuka je zabezpečena šesti učiteli, třemi odborně a pedagogicky způsobilými ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb. a třemi bez odborné a pedagogické způsobilosti. Jako poradní a metodické orgány využívá ředitelka školy pedagogickou radu.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným předpisům a je zakotvena v řádu školy, který byl schválen pedagogickou radou.

Dokumentace školy upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti je řádně vedena podle § 38 školského zákona a tvoří základní systém vnitřních informací. Další informace, které zaměstnanci potřebují k optimálnímu výkonu své práce, dostávají prostřednictvím pedagogických rad, nástěnných informací a při každodenní ústní komunikaci s ředitelkou. Ze zápisů z jednání pedagogické rady vyplývá, že se jednání nesoustřeďují pouze na organizační a administrativní záležitosti, ale zabývají se i pedagogickou a metodickou problematikou. Do programu jednání byly zařazeny i informace ředitelky o výsledcích kontrol (plnění plánu, obecné závěry z hospitační činnosti).

Zdrojem informací o škole je Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999. Byla zpracována v souladu s § 17 e, odst. 2, 3 zákona č. 139/1995 Sb. a její obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi. Obsahuje také stručné hodnocení činnosti školy za uplynulý školní rok a uvádí i stěžejní záměry školy na další období.

Informace převážně o chování a prospěchu žáků škola průběžně poskytuje jejich zákonným zástupcům prostřednictvím notýsků nebo žákovských knížek. Odpovídající informace o pracovním programu školy a výuky, o hodnocení žáků za určité období rodiče dostávají na třídních schůzkách. Škola je otevřená zájmu rodičů a komunikaci s nimi. Každoročně organizuje návštěvu rodičů ve výuce žáků první třídy. Dobrá znalost mikroprostředí žáků (rodina, přátelé) je výhodou málotřídní školy, která pomáhá učitelům při volbě optimálních přístupů k žákům.

Výborná je spolupráce školy s mateřskou školou. Obě školy společně organizují některé akce (divadelní představení, Mikulášská besídka, oslava Dne dětí). K rychlejší adaptaci dětí z mateřské školy na příští školní práci přispívá i jejich „hospitace“ v části výuky první třídy. Přínosem pro práci obou škol jsou vzájemné hospitace učitelů.

Spolupráce školy se zřizovatelem je velmi dobrá. Zřizovatel v rámci svých možností a kompetencí vychází škole maximálně vstříc.

Od letošního školního roku je škola zapojena do Asociace školních sportovních klubů a žáci se zúčastňují různých sportovních soutěží.

O svých aktivitách škola příležitostně informuje veřejnost v regionálním tisku (Nepomucké noviny).

Organizování bylo příkladné.

Vedení a motivování pracovníků

Interakce ředitelky a zaměstnanců školy je založena na toleranci a vzájemnosti. Zázemí malé školy vytváří dobré podmínky pro integraci sboru. Vnitřní klima školy pozitivně ovlivňuje ředitelkou vytvořený prostor pro uplatnění tvořivosti a iniciativy všech pracovníků.

Ředitelka se zabývá i tím, jaké podmínky zaměstnanci potřebují a snaží se najít optimální řešení v rámci možností školy. Rozvíjení profesního potencialu učitelů napomáhá účast na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků. Učitelé si vybírají hlavně z akcí pořádaných Pedagogickým centrem Plzeň. Jednotlivé akce jsou vybírány nejen podle zájmů učitelů, ale především podle aktuálních potřeb školy. Přenos informací ze vzdělávání učitelů je zařazován do programu jednání pedagogické rady.

Kvalita práce učitelů je odměňována v souladu s kritérii osobního hodnocení a přiznání mimořádných odměn. S kritérii byli všichni zaměstnanci seznámeni.

Vedení a motivování pracovníků bylo příkladné.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy má vytvořen systém vnitřní kontroly. Její kontrolní činnost je plánována. Je zaměřena na kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu, dodržování řádu školy a na kontrolu realizace určených cílů plánu školy. Základnou kontrolní činností ředitelky jsou jasně stanovené požadavky a žádoucí výstupy, pravomoci a zodpovědnosti pracovníků. O výsledcích kontrol ředitelka informuje na jednáních pedagogické rady. Z analýzy výsledků kontrol vychází při dalším plánování.

Na kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu je zaměřena hospitační činnost ředitelky. Plán hospitací je rozpracovaný do měsíců. Na každý měsíc je určeno téma sledování. Závěry z hospitací jsou vyvozovány a s učiteli projednány. V případě potřeby je prováděna následná kontrola.

Systém kontrolních mechanismů byl velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení byla velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Součástí školy je i školní družina. Její provoz je zajištěn ve dvou samostatných třídách školní budovy. Prostory školní družiny jsou funkčně vyzdobeny pracemi žáků a vybaveny starším, vyhovujícím nábytkem. Pro činnost školní družiny je velmi dobře uzpůsobena i školní zahrada. Hračky a pomůcky potřebné k realizaci zájmových a rekreačních aktivit dětí jsou průběžně obnovovány a doplňovány. Převažují společenské hry, konstruktivní stavebnice a výtvarný materiál.

Roční plán práce obsahuje základní úkoly rozpracované na jednotlivé měsíce. Plánovaný program odpočinkových, rekreačních a zájmových aktivit dětí je mimořádně pestrý. Jeho součástí jsou mimoškolní akce, které navazují na roční plán základní školy. Škole se daří propojit výchovně-vzdělávací složku i v mimoškolní činnosti. Z velkého množství celodružinových akcí je pořizována fotodokumentace i videozáznamy.

Povinná dokumentace družiny je vedena přehledně a v souladu s ustanovením § 9 vyhlášky č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Realizace výchovné práce byla

v průběhu hospitační činnosti velmi dobře promyšlená a tvůrčí. Sledovaná odpočinková a zájmová činnost žáků probíhala v klidné atmosféře. Pedagogičtí pracovníci družiny respektovali jejich individuální potřeby, žáci volili charakter činností dle vlastního zájmu.

Školní družina realizuje výchovně-vzdělávací činnost na vynikající úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Plzeň - jih o zařazení do sítě škol s účinností od 1. 7. 1999 čj. 876
- povinná dokumentace školy
- učební plán a učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999
- podkladová inspekční dokumentace
- záznamy z hospitační činnosti ředitelky školy
- časově tematické plány hospitovaných předmětů
- písemnosti žáků v hospitovaných třídách (namátkově)
- plán kontrol
- roční plán školy
- roční plán školní družiny

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech byla dobrá.

Kvalita řízení byla velmi dobrá.

Celkové hodnocení školy obsahuje výraznou převahu pozitiv.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly čerpány účelně ve prospěch výchovně-vzdělávací činnosti školy.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Darina Motlíková

.....

Členové týmu

Mgr. Lenka Rusnoková

.....

V Plzni dne 21. června 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. 6. 2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Marie Volfová

.Marie Volfová .

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	4. července 2000	043/44-00-5071
Zřizovatel	4. července 2000	043/43-00-5071

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány